

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku M.K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 8 października 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2018 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego M.K. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. z dnia 17 listopada 2016 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P. z dnia 16 czerwca 2015 r., którą organ rentowy odmówił przywrócenia ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony M.K. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2018 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 61 w związku z art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach, a także naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący podniósł, że wniosek ten jest uzasadniony, ponieważ Sądy zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji nie wzięły pod uwagę specyficznej, jednostkowej sytuacji skarżącego, który nie będąc osobą w pełni zdrową i zdolną do pracy nie może podjąć zatrudnienia odpowiedniego do jego kwalifikacji oraz stanu zdrowia, a z drugiej strony jest pozbawiony świadczeń z ubezpieczenia społecznego, które mu się słusznie należą.

Ponadto skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które jest związane z wykładnią art. 61 ustawy o emeryturach i rentach. Zdaniem skarżącego, przewidziana w tym przepisie instytucja przywrócenie prawa do renty wskazuje, że renta przywrócona nie oznacza innej, nowej renty, lecz to samo świadczenie, do którego prawo poprzednio ustało. Wyjątkowość tej instytucji polega zaś na tym, że wyłączną przesłanką „odzyskania” prawa do świadczenia po jego uprzednim ustaniu wskutek odzyskania zdolności do pracy jest ponowne zaistnienie tylko jednej z przesłanek warunkujących prawo do renty, to jest niezdolności do pracy. Przywrócenie prawa do renty następuje zaś *ex lege* w razie ponownego powstania niezdolności do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty. Sąd Okręgowy oraz Sąd Apelacyjny powierzchownie i wybiórczo potraktowały natomiast kwestię wyjaśnienia pojawienia się u skarżącego ponownie niezdolności do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej

jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada również przypomnieć, że w judykaturze Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że zagadnienie prawne powołane jako przesłanka uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, gdy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia

Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów przede wszystkim z tej przyczyny, że nie wyjaśnia, na czym polegają wątpliwości (które muszą być poważne) dotyczące znaczenia regulacji zawartej w art. 61 ustawy o emeryturach i rentach. Co więcej, skarżący, o czym świadczy uzasadnienie ocenianego wniosku, zdaje się nie mieć wątpliwości, jak rozumieć tę regulację. Przedstawiony w tym wniosku problem opiera natomiast na założeniu, zgodnie z którym Sady obu instancji „powierzchniowo i wybiórczo potraktowały kwestię wyjaśnienia pojawienia się u skarżącego ponownie niezdolności do pracy”, co w połączeniu z podniesionym w podstawach zaskarżenia zarzutem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wyraźnie wskazuje, że skarżący pod pozorem występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w istocie podejmuje niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym próbę podważenia dokonanej przez Sąd drugiej instancji oceny dowodów i poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych (art. 398³ § 3 k.p.c.), które – co trzeba podkreślić – są wiążące dla Sądu Najwyższego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Oznacza to, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu Sąd Najwyższy musiałby uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu podniesionych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego. Z owych ustaleń opartych na wnioskach sformułowanych w opiniach biegłego lekarza specjalisty z zakresu neurologii (głównej oraz dwóch uzupełniających) wynika zaś jednoznacznie, że choć skarżący nie jest osobą zdrową, to jednak stopień zaawansowania występujących u niego schorzeń (wielopoziomowych zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa) nie uzasadnia uznania go za osobę choćby częściowo niezdolną do pracy w okresie po dniu 31 maja 2015 r. Przedstawione przez skarżącego „istotne zagadnienie prawne” nie jest więc sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z ustaleń dokonanych przez Sąd Apelacyjny i dlatego, również z tej przyczyny, nie może być uznane za zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego też, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.

as